

Rad „Kriterijumi ocene perspektivnosti Kolubarskog basena” predstavljen je na Jedanaestoj međunarodnoj konferenciji o površinskoj eksploataciji na Zlatiboru, pre skoro dve godine. U njemu autor mr Miodag Kezović, dipl. inž. geologije, razmatra složen sistem vrednovanja, inače razrađen u studiji „Potencijali ugljonosnih basena Srbije”.

Vrednovanje ugljonosnih basena i ležišta uglja može se vršiti prema kriterijumima koji su svrstani u tri grupe. U prvoj su genetski kriterijumi, odnosno sagledavanje postupka nastanka ugljonosne serije u određenim sedimentacionim prostorima, dok su u drugoj postgenetski kriterijumi. Akcenat u radu prilikom analize Kolubarskog basena dat je na trećoj grupi kriterijuma, geološko-ekonomskim, gde spadaju vrsta i kvalitet uglja, dimenzije ugljonosnog basena i ležišta uglja, građa ugljonosne serije i ugljenih slojeva, ugljonosnost basena i rudarsko-tehnički kriterijumi.

U zaključnoj rečenici rada autor je naglasio da je neophodno razvijanje takvog sistema eksploatacije koji će omogućiti najracionalnije iskorišćavanje ležišta i plasman uglja zahtevanog kvaliteta put termoelektrana (selektivna eksploatacija, homogenizacija, upravljanje kvalitetom uglja, itd).

Svestranom analizom i sagledavanjem svih relevantnih parametara za ocenu perspektivnosti ugljonosnog basena i ležišta uglja pristupljeno je rangiranju rudnika. Na taj način se dobija jasna slika o potencijalnosti i besperspektivnosti pojedinih delova ležišta, definiše se prostor za dalja geološka istraživanja i razvoj uz ekonomsku opravdanost u uložena sredstva.

Kolubarski basen predstavlja zalivsku panonsku depresiju razvijenu u sklopu tektonske jedinice rova Save. Složena ugljonosna serija nastala je tokom gornjeg pontaa i stvorena je u dva sedimentaciona prostora, koji su međusobno razdvojeni medoševačkom dislokacijom. Površina basena je oko 600 kvadratnih kilometara, dok je ugalj za eksploataciju zahvatao oko 167 kvadratnih kilometara ili oko 28 posto površine. Danas je ova površina manja, iznosi oko 130 kvadratnih kilometara ili 22 odsto površine basena, dok je debljina ugljonosne serije od 20 do 120 metara. Aktivni ugljenokopi su polje B i C, polje D, Tamnava-Zapadno polje i polje Veliki Crljeni. Na poljima A i Tamnava-Istočno polje završena je eksploatacija. Preko milijardu tona uglja iskopano je do sada sa ovih prostora. Dosadašnjim istraživanjima pouzdano su utvrđene granice produktivnog dela basena, a mreža istražnih bušotina različita je po poljima. Osnovna istraživanja završena su u najvećoj meri, dok se trenutno izvode detaljna istraživanja. Do sada su utvrđene rezerve od preko 2,7 milijardi tona.

Na osnovu u radu datog prikaza genetskih, postgenetskih i geološko-ekonomskih kriterijuma jasno se dolazi do zaključka da će za dugoročni plan razvoja i ekonomsko poslovanje na prostoru Kolubarskog basena biti najznačajnija ležišta E, F, Tamnava-Zapadno polje i Radljevo, gde se nalazi preko 71 posto ukupnih geoloških i eksploatacionih rezervi uglja.

Srbija: Buduća eksploatacija uglja u složenim uslovima, perspektivnost kolubarskog basena

Reč je o ležištima koja se odlikuju najsloženijim geološkim uslovima u ugljlonosnom basenu.